2026-11-13 Begroting rondje Zwolle

Voorzitter, bijna wekelijks maak ik een rondje Zwolle. En dat rondje ziet er elke keer net wat anders uit, maar twee dingen zijn altijd hetzelfde: het is op de fiets en ik heb mijn zoon bij mij. Want niets is leuker dan fietsen met een kind voorop. Je ziet de wereld echt met een andere bril als er een kind voorop zit. Vandaag nemen wij als CDA Zwolle de raad ook mee op een rondje Zwolle. Langs alle plekken waar we trots op zijn, maar ook langs de plekken waar nog werk aan de winkel is. En voorzitter, dat rondje Zwolle begint voor mij altijd in Ittersumerbroek. Oftewel: heel dichtbij een van de toekomstige nieuwe wijken van Zwolle: Nieuw Zuthem.

Wonen

En dat brengt mij bij het eerste onderwerp van vandaag. In Zwolle staan een hoop mensen te trappelen om daar een huis te kunnen kopen. Want het blijft een feit dat heel veel Zwollenaren op zoek zijn naar een woning. Het CDA steunt de ambitie in de begroting om flink door te bouwen. Starters zoeken een eerste woning, anderen willen doorstromen en ouderen zoeken een passende plek om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Daarom is het goed dat het college vaart wil maken met de woningbouw. Het is daarbij wel belangrijk dat we niet alleen plannen maken, maar dat op de nieuwe locaties vanaf 2030 ook daadwerkelijk de eerste woningen worden gebouwd. *Kan het college ons verzekeren dat alles op alles wordt gezet om die planning te halen, bijvoorbeeld met behulp van parallel plannen?* En daarbij moeten we oog houden voor wie we bouwen. Betaalbare woningen voor starters, voldoende gezinswoningen en geschikte woningen voor senioren. Want doorstroming helpt uiteindelijk de hele woningmarkt. Maar zelfs als we veel woningen bouwen voor starters, blijft het voor hen lastig om een eerste koopwoning te bemachtigen. Met hoge rentes en huizenprijzen is dat een flinke uitdaging, terwijl zij vaak wel uitzicht hebben op een stijgend inkomen en soms nu al forse maandlasten aan huur betalen. Om deze starters te helpen, dient het CDA een motie in om de herintroductie van de starterslening in Zwolle te onderzoeken.

Voorzieningen

En voorzitter, als ik dan mijn rondje Zwolle doe, valt het mij op dat je natuurlijk niet alleen huizen nodig hebt. Net zo goed is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is en dat er voldoende voorzieningen zijn, zoals sportaccommodaties, groen en huisartsen. Het CDA maakt zich zorgen over de samenhang tussen die ontwikkelingen. Want als we duizenden woningen toevoegen, moeten onze wegen en voorzieningen (en natuurlijk het net en het drinkwater) die groei ook aankunnen. *Daarom vragen wij het college: hoe zorgen we ervoor dat woningbouw, bereikbaarheid en voorzieningen daadwerkelijk gelijk opgaan? En is het college bereid om waar nodig keuzes in de planning en prioriteiten daarop aan te passen?* We weten dat niet alles tegelijk kan, dat we moeten prioriteren binnen alle opgaven die we hebben. Maar juist daarom vinden wij het belangrijk dat ontwikkelingen die bij elkaar horen, ook zoveel mogelijk gelijk blijven oplopen.

En voorzitter, als je veel door Zwolle fietst, valt ook op dat de verkeersveiligheid niet overal op orde is. Dan gaat het ons niet alleen om de cijfers, maar ook om hoe veilig inwoners zich voelen in het verkeer. Want een weg kan op papier veilig zijn, maar dat betekent nog niet dat je er met je kind voorop met een

gerust hart fietst. We blijven daarom richting het college vragen om bij de beoordeling van welke wegen aangepakt worden niet alleen te kijken naar cijfers van ongelukken, maar ook echt hoe mensen veiligheid ervaren. Dat moeten we wat het CDA ook mee laten weten.

Buitengebied

Ja voorzitter, tijdens dat rondje Zwolle komen we vanuit mijn huis ook al snel langs de favoriete plek van mijn zoon: de trekkers! Hij is altijd erg enthousiast over onze boeren en die waardering voor het buitengebied deelt de CDA-fractie. In het buitengebied zitten prachtige ondernemers met mooie bedrijven. Maar deze boeren en andere ondernemers hebben behoefte aan duidelijkheid en perspectief. Door landelijke regels en ontwikkelingen leven veel agrariërs al lange tijd in onzekerheid en er liggen veel ruimtelijke claims in dat gebied (woningbouw, water, natuur). Maar die onzekerheid mag niet betekenen dat we in Zwolle stil blijven staan. Daarom dient het CDA een motie in over het toekomstperspectief voor het Zwolse buitengebied.

Eenzaamheid

Voorzitter, als we ons rondje Zwolle voortzetten, komen we natuurlijk ook langs heel wat sportvelden, sporthallen, verenigingen en kerken. Langs parken, winkelcentra en scholen. Plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. En voorzitter, bij al die sportvelden en sporthallen mogen we ook best even stilstaan bij iets positiefs. De huur van binnensportaccommodaties wordt in totaal tien procent verlaagd en daar zijn we als CDA blij mee. Maar voorzitter, ondanks die mooie plekken weten we dat ontmoeting niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Uit het nieuwe Buurt-voor-Buurt Onderzoek blijkt namelijk dat meer dan een kwart van de Zwollenaren zich enigszins of sterk eenzaam voelt. Bij inwoners van 85 jaar en ouder is dat zelfs nagenoeg de helft (48%) procent. Dat zijn flinke cijfers, die eigenlijk al jaren niet echt verbeteren... En voorzitter, dat vindt het CDA zorgelijk, terwijl Zwolle een sociale stad is. *Daarom de vraag aan het college: vindt het college dat we met de huidige aanpak voldoende bereiken? Of is het tijd om ook eens anders naar de aanpak van eenzaamheid te kijken?* Het CDA wil daar zelf ook mee aan de slag. Daarom gaan wij de komende maanden werken aan een actieplan eenzaamheid en deze zullen we bij de perspectiefnota aanbieden.

Financiën

Voorzitter, mijn rondje Zwolle is bijna ten einde. Vaak eindigt dat rondje met boodschappen doen. En bij de kassa kan ik dan meteen de financiële balans opmaken. Het CDA is blij dat er een begroting ligt waarin we gericht investeren in de toekomst van Zwolle en dat we financieel gezond zijn. Maar we maken ons ook zorgen over de financiële ruimte voor de komende jaren. Er ligt een structurele ombuigingsopgave van tien miljoen euro. En dat is spannend, want die opgave is op dit moment nog nauwelijks concreet ingevuld. Dat betekent dat de moeilijke keuzes nog moeten komen. En voorzitter, wij willen als raad graag meedenken over die moeilijke keuzes. Maar dan moeten we wel beter inzicht krijgen in wat we doen en wat het oplevert, dus daarom de opdracht aan het college om de ombuigingslijst concreter uit te werken.

Daarbij zien we in de begroting regelmatig extra middelen voor ambtelijke capaciteit terugkomen. Natuurlijk begrijpen we dat plannen niet vanzelf worden uitgevoerd en dat onze ambtenaren ontzettend

veel werk verzetten. Maar we willen wel scherper krijgen waarvoor die extra capaciteit precies nodig is en wat we ermee gaan bereiken. Daarom vragen wij het college om bij voorstellen voor extra ambtelijke capaciteit duidelijker te maken waarvoor die inzet precies nodig is en voor hoelang die capaciteit nodig is. Want als een project of opdracht is afgerond, moet die extra inzet ook weer kunnen stoppen. *Kan het college hier bij toekomstige voorstellen scherper op zijn?*

Voorzitter, daarmee zit mijn rondje Zwolle erop. Het CDA is blij met de koers die we met deze begroting inzetten. En voorzitter, als ik morgen weer met mijn zoon op de fiets stap - want dat doen we vaak op zaterdag - hoop ik vooral dat hij over twintig jaar nog net zo graag een rondje Zwolle maakt. Dat is tenslotte waar we het voor doen.